

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกเรือนจำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดนนทบุรี ก่อนได้รับการปลดปล่อย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขัง เรือนจำจังหวัดนนทบุรีก่อนได้รับการปลดปล่อย โดยพิจารณาจากด้านความสามารถในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขัง ด้านทักษะต่อสังคมภายนอกและด้านความมั่นใจในการดำรงชีวิตภายนอกเรือนจำ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกเรือนจำจังหวัดนนทบุรี ก่อนได้รับการปลดปล่อย และเพื่อศึกษาถึงปัญหา อุปสรรคและปัจจัยเงื่อนไขอื่น ๆ เกี่ยวกับความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขัง ก่อนได้รับการปลดปล่อย กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้ต้องขังภายในเรือนจำจังหวัดนนทบุรีก่อนได้รับการปลดปล่อย ซึ่งได้อบรมและฝึกวิชาชีพในเรือนจำมาแล้ว จำนวน 150 คน สรุปผลการศึกษา ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของประชากรที่ศึกษา

ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี ร้อยละ 45.3 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 88.0 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 37.3 มีสถานภาพสมรสเป็นโสด (ไม่มีคู่ครองหรือหย่าร้าง) ไม่มีบุตร ร้อยละ 40.7 มีภูมิลำเนาเดิมที่พักอาศัยก่อนต้องโทษในเขตอำเภอ/เทศบาล/สุขาภิบาล ร้อยละ 76.7 ก่อนต้องโทษประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 61.3 พักอยู่ในแดนปัจจุบัน 18 เดือนขึ้นไป ร้อยละ 43.3 มีระยะเวลาที่เหลือจากโทษจำคุก 9 เดือนขึ้นไป ร้อยละ 62.0 มีสมาชิกในครอบครัวประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 43.3

2. ข้อมูลปัจจัยทางด้านการเตรียมความพร้อมจากเรือนจำ

ผลการศึกษาปัจจัยทางด้านการเตรียมความพร้อมจากเรือนจำ ด้านการปรับตัวในสังคม พบว่า ผู้ต้องขังมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมจากเรือนจำ ด้านการฝึกวิชาชีพ พบว่า ผู้ต้องขังมีความคิดเห็นอยู่

ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมจากเรือนจำด้านการพัฒนาจิตใจ พบว่า ผู้ต้องขังมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 และความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมจากเรือนจำด้านการศึกษา พบว่า ผู้ต้องขังมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80

3. ข้อมูลความสามารถในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขัง

ผลการศึกษาด้านความสามารถในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขัง ด้านการได้รับความรู้เพิ่มเติมในสาขาวิชาชีพจากการฝึกอบรม พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความสามารถในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการศึกษา และวิชาชีพแกะสลักลวดลายแก้วน้ำ และมีความสามารถในระดับต่ำ ได้แก่ ด้านช่างไม้ คอมพิวเตอร์หลักสูตรระยะสั้น ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า พาณิชยศิลป์ และช่างตัดผม สำหรับการจะนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตรประจำวัน พบว่า ผู้ต้องขังจะนำความรู้ไปใช้ในระดับปานกลาง ได้แก่ การศึกษา ช่างยนต์ ช่างไม้ คอมพิวเตอร์หลักสูตรระยะสั้น ช่างไฟฟ้า และวิชาชีพแกะสลักลวดลายแก้วน้ำ ส่วนวิชาที่จะนำความรู้ไปใช้ในระดับต่ำ ได้แก่ พาณิชยศิลป์ และช่างตัดผม และผู้ต้องขังส่วนใหญ่คิดว่า ความรู้ด้านการศึกษาที่ได้รับจะเกิดประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพในสังคมระดับค่อนข้างมาก ร้อยละ 42.7 ความรู้ด้านการฟื้นฟูจิตใจจะเกิดประโยชน์ต่อการหาเลี้ยงชีพโดยสุจริตในระดับค่อนข้างมาก ร้อยละ 44.7

4. ข้อมูลทัศนคติต่อสังคมภายนอก

ผลการศึกษาด้านความพร้อมด้านทัศนคติต่อสังคมภายนอก พบว่า ผู้ต้องขังมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80

5. ข้อมูลความมั่นใจในการดำรงชีวิตภายนอก

ผลการศึกษาความมั่นใจในการดำรงชีวิตภายนอก พบว่า ผู้ต้องขังมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22

6. ข้อมูลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขัง ก่อนได้รับการปลดปล่อย

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกเรือนจำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดนนทบุรี ก่อนได้รับการปลดปล่อย สามารถสรุปผลการศึกษา ได้ดังนี้

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปลดปล่อย มีทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ สถานภาพสมรส ระยะเวลาที่เหลือจากโทษจำคุกในเรือนจำ การเตรียมความพร้อมจากเรือนจำด้านการฝึกวิชาชีพ การเตรียมความพร้อมจากเรือนจำด้านการพัฒนาจิตใจ และการเตรียมความพร้อมจากเรือนจำด้านการศึกษา

ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกเรือนจำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดนนทบุรี ก่อนได้รับการปลดปล่อย มีทั้งหมด 7 ด้าน ได้แก่ อายุ ศาสนา การศึกษา ภูมิลำเนาเดิม อาชีพก่อนต้องโทษ ระยะเวลาที่พักอยู่ในแดน และการเตรียมความพร้อมจากเรือนจำด้านการปรับตัวในสังคม

7. ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค

- ปัญหาการทำงานทำในสังคมภายนอก สังคมภายนอกรังเกียจและหวาดระแวงคนเคยติดคุกมาก่อน จึงไม่รับเข้าทำงาน

- ปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัย เมื่อพ้นโทษออกไปแล้วยังไม่แน่ใจว่าจะกลับไปสู่ถิ่นพักอาศัยที่เดิมได้หรือไม่ เพราะสังคมและคนรอบข้างภายนอกไม่ต้อนรับ

- ปัญหาครอบครัว ภรรยาและบุตรที่ได้รับความเดือดร้อนจากสภาวะเศรษฐกิจสิ่งแวดล้อมในสังคมภายนอกยังคงเป็นปัญหาต่อเนื่องที่จะต้องเข้าไปช่วยเหลือ

- ปัญหาครอบครัว ภรรยาและบุตรที่ได้รับความเดือดร้อนจากสภาวะเศรษฐกิจสิ่งแวดล้อมในสังคมภายนอกยังคงเป็นปัญหาต่อเนื่องที่จะต้องเข้าไปช่วยเหลือ

- ปัญหาการปรับสภาพตนเองให้คุ้นเคยกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสิ่งแวดล้อมภายนอก

- แรงกดดันของสังคมภายนอก ด้วยการถูกกีดกันจากสังคมในท้องถิ่นด้วยคำตำหนิ ถูกเหยียดหยามต่าง ๆ นา ๆ หรือเจอคำถามของคนรอบข้าง ซึ่งเป็นคำพูดที่ตอกย้ำให้เจ็บปวดทรมานใจจนเกิดแรงกดดันให้วนกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก

ข้อเสนอแนะจากนักศึกษา

1. เรือนจำควรจัดหาวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ และเลือกนำวิชาชีพที่ตรงกับความต้องการ ความถนัด และความสามารถของผู้ต้องขัง เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการศึกษาและนำไปปฏิบัติหลังจากดำรงชีวิตในสังคมภายนอก
2. กรมราชทัณฑ์ควรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวของผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษให้กับสาธารณชนได้รับทราบ เพื่อจูงใจและโน้มน้าวจิตใจของคนในสังคมภายนอกให้เกิดความรู้สึกเชื่อมั่นว่าผู้ต้องขังสามารถกลับตนเป็นคนดีได้ และเกิดทัศนคติที่ดีต่อผู้ต้องขังด้วย
3. เจ้าหน้าที่เรือนจำควรมีการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวของผู้ต้องขังให้มากขึ้น เพื่อให้ผู้ต้องขังมีความพร้อมและความมั่นใจในการดำรงชีวิตภายนอกก่อนได้รับการปลดปล่อย
4. จากผลการศึกษาครั้งนี้ควรมีการจัดโครงการให้ผู้ต้องขังออกทำงานนอกเรือนจำ ซึ่งถือว่าเป็นวิธีการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามแนวทางอันจะเกิดประโยชน์แก่ผู้ต้องขังที่กำลังจะพ้นโทษ ดังเช่นการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังโดยใช้มาตรการกึ่งเรือนจำภายใต้โครงการผู้ต้องขังออกทำงานนอกเรือนจำก่อนพ้นโทษในรูปแบบกึ่งวิถี ด้วยวิธีคัดเลือกผู้ต้องขังที่มีความประพฤติดีและมีความรู้ในงานวิชาชีพออกไปทำงานเอกชนภายนอกเรือนจำในตอนกลางวัน กลางคืนกลับเข้าพักในเรือนจำ เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยกันระหว่างผู้ต้องขังกับคนในสังคมภายนอก และผู้ต้องขังจะได้มีโอกาสได้ทำงานกับเอกชนหรือผู้ว่าจ้างต่อไปเมื่อพ้นโทษ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาการเตรียมความพร้อมในการดำรงชีวิตภายนอกเรือนจำแห่งอื่น
2. ควรทำการศึกษาความต้องการของผู้ต้องขังด้านการฝึกอาชีพในเรือนจำเป็นระยะ ๆ เพื่อมีผลต่อการพัฒนาความสามารถของผู้ต้องขังต่อไป